

СТАНОВИЩЕ

от доц. дпн Жана Атанасова Янкова

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

в област на висше образование 1. Педагогически науки

професионално направление 1.2. Педагогика

докторска програма Специална педагогика

Автор: Мария Иванова Димитрова

Тема: Ресурсно подпомагане на ученици със специални образователни потребности, включени в общообразователната среда

Научен ръководител: доц. дпн Жана Атанасова Янкова

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема: „**Ресурсно подпомагане на ученици със специални образователни потребности, включени в общообразователната среда**“ за придобиване на образователната степен 'доктор' на ПУ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, докторска програма Специална педагогика.

Автор на дисертационния труд е Мария Иванова Димитрова – редовна докторантка към катедра “Педагогика и управление на образованието” на Педагогически факултет, отчислена с право на защита.

Представеният от Мария Иванова Димитрова комплект материали е на електронен и хартиен носител и е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за приложението му. Той включва всички необходими документи. Докторантът е приложил пет публикации по темата на дисертацията.

2. Актуалност на тематиката

Темата на дисертационното изследване е актуална, тъй като в научната литература проблемът за ресурсното подпомагане на ученици със специални образователни потребности е широко коментиран, но твърде ограничен е броят на публикациите с практико-приложен характер, в които да е изследвано ресурсното подпомагане на включените ученици със специални образователни потребности в общообразователната среда. Изследваната проблематиката отговаря на потребността от установяване на нагласите на педагогическите специалисти към ресурсното подпомагане на ученици със специални образователни потребности в образователния процес.

3. Познаване на проблема

Докторантът познава много добре базисната проблематика в ресурсното подпомагане на интегрираните ученици със специални потребности в образователния процес. В този аспект са анализирани 119 литературни източници, от които 65 на кирилица и 54 на латинеца. Те са коректно използвани при теоретичния анализ, като са очертани и различията в гледните точки на авторите.

4. Методика на изследването

Избраната методика на изследването предполага обективното постигане на предвидената цел, решаването на задачите в теоретичен и практичен план както и потвърждаването или отхвърлянето на хипотезите произлизащи от оформения дизайн на изследването. За целите на изследването е създадена авторска батерия, състояща се от 4 методики, насочени към установяване на нагласите, предимствата, недостатъците и организацията на ресурсното подпомагане на включените в образователния процес ученици със специални потребности.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е разработен в обем на 230 страници основен текст с 5 приложения. Изследването е структурирано в две части - теоретична и емпирична. В теоретичната част изследователският проблем се интерпретира многоаспектно - възникването, развитието и нагласите към ресурсното подпомагане на интегрираните ученици със специални образователни потребности от педагогическите специалисти както и нормативната уредба свързана с интегрираното обучение и приобщаващото образование в контекста на образователната политика за учениците със специални потребности. Емпиричната част е изпълнена прецизно със съответната статистическа обработка на резултатите.

В края на разработката са формулирани обективни и достоверни изводи, които имат значение в практичен и теоретичен аспект.

Научните приноси на дисертационното изследване могат да се сведат до следното:

- осъществено е теоретико-емпирично проучване на политиките и нормативната уредба за ресурсното подпомагане на включените ученици със специални потребности в образователната среда в международен, европейски и национален аспект.
- установени и оценени са нагласите на педагогическите специалисти и родителите към ресурсното подпомагане в образователния процес на учениците със специални потребности.
- разкрита е същността, ролята и мястото на ресурсното подпомагане на педагогическите специалисти в процеса на обучение на ученици със специални образователни потребности.
- доказана е необходимостта от ресурсно подпомагане на включените ученици със специални образователни потребности в училищното приобщаване.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Публикациите по темата на дисертационния труд са пет и отговарят на изискванията на ПУ и ПФ . Приемам, че текстът, получените резултати и очертаните приноси в дисертационния труд на докторантката Мария Иванова Димитрова са изцяло нейно лично дело.

7. Автореферат

Авторефератът съдържа основните постановки в дисертационния труд, резултатите и техния анализ. Той отговаря на изискванията и представя последователността и реализацията на изследователските цели и задачи.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на докторанта да продължи своето изследване, като обхване основните аспекти на ресурсното подпомагане на включените деца със специални образователни потребности в предучилищното образование.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват принос в науката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Дисертационният труд показва, че докторантката Мария Иванова Димитрова притежава теоретични знания и професионални умения по научна специалност Специална педагогика като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Предвид гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване и да предложа на научното жури да присъди научната степен “доктор ” на Мария Иванова Димитрова в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, докторска програма Специална педагогика.

01.09. 2016 г.

Изготвил становището:

Доц.дпн Жана Атанасова Янкова